

ACTUALITEITEN SBK

T.b.v. de RvB-vergadering van 13 juni 2023

Afdeling Inkomen

Onderzoek pilot no-riskpolis bijstandsgerechtigden

Vanuit onder meer moties en amendementen heeft de Tweede Kamer opgeroepen om een voorstel uit te werken voor een pilot waarin het instrument no-riskpolis kan worden ingezet voor langdurig bijstandsgerechtigden. In overleg met UWV heeft SZW een onderzoeksopdracht geformuleerd waarbij onder meer wordt onderzocht hoe gemeenten de no-riskstatus kunnen toekennen zodat UWV deze informatie kan gebruiken bij het toekennen van een ZW-uitkering.

Eind mei is een onderzoeksbureau gestart met het onderzoek in opdracht van SZW. Op de eerste plaats moet het bureau vaststellen of en hoe de pilot is uit te voeren door gemeenten en UWV. Op de tweede plaats moet het bureau vaststellen of en hoe de effectiviteit en kostenbatenerverhouding van de no-riskpolis is te meten. Volgens opdracht moet het bureau eind juli een definitief rapport opstellen.

Voor het onderzoek worden twee methoden ingezet: interviews en bureaustudie. Het onderzoek wordt begeleid door een compacte begeleidingscommissie met enkele kernpartners. Namens UWV neemt SBK deel aan deze commissie. De commissie komt op twee momenten bijeen: bij de start van het onderzoek (om akkoord te gaan op de aanpak en suggesties te doen voor gesprekspartners) en bij de bespreking van het conceptrapport. (5.1 lid 2 sub e)

Werkgroep vaststellingsovereenkomst bij ziekte

Er zijn werkgevers die ondanks ziekte van een werknemer afspraken maken om het dienstverband te beëindigen. De werknemer meldt zich dan hersteld en gaat uit dienst met een vaststellingsovereenkomst, vraagt een WW-uitkering aan en meldt zich vervolgens opnieuw ziek. UWV beoordeelt of dan sprake is van een (verwijtbare) benadelingshandeling ZW: zo nodig wordt de ZW-uitkering geweigerd en de eventueel uitbetaalde WW-uitkering teruggevorderd. Dit probleem speelt al lange tijd en lijkt steeds vaker voor te komen.

Een werkgroep binnen UWV buigt zich over mogelijke oplossingen voor dit probleem. Er zijn diverse verbetervoorstellen gedaan op het gebied van achtereenvolgens intern proces, interne communicatie, externe communicatie en wet- en regelgeving. De voorstellen kunnen eventueel parallel ingezet worden. Ze moeten nog verder worden uitgewerkt in de werkgroep. Het is de bedoeling om een beslisnotitie op te stellen die de lijn van de besluitvorming ingaat via de directieteams en de RvB. Vooraf vindt afstemming plaats met de werkgroep en met portefeuillehouders binnen SBK. (5.1 lid 2 sub e) en (5.1 lid 2 sub e)

Afdeling P&C

De Algemene Rekenkamer doet onderzoek naar de menselijke maat bij UWV

De Algemene Rekenkamer is bezig met een onderzoek naar de menselijke maat bij UWV. Hierover heeft de Algemene Rekenkamer op 3 april 2023 de RvB in kennis gesteld. Met dit onderzoek wil de Algemene Rekenkamer de Tweede Kamer inzicht bieden in de knelpunten en dilemma's die uitvoeringsprofessionals ervaren bij het realiseren van de beleidsdoelen van de WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen), en de oplossingen die zij daarvoor al dan niet vinden.

In het onderzoek wil de Rekenkamer zicht krijgen op ervaren knelpunten en dilemma's bij het realiseren van de menselijke maat bij het uitvoeren van de WIA, de mogelijkheden die uitvoeringsprofessionals zien om dit op te lossen en (oorzaken voor) knelpunten die onoplosbaar zijn. Het uiteindelijke doel is zicht krijgen hoe de menselijke maat er concreet in de praktijk uitziet.

Voor het onderzoek zijn al een groot aantal activiteiten uitgevoerd. Zo zijn er interviews geweest over de WIA en over de manier waarop UWV omgaat met vorderingen. De Rekenkamer is op werkbezoek geweest in Goes en Zwolle en heeft daar interviews gehouden met medewerkers. Daarnaast zijn er veel interne documenten gedeeld en zijn er in juni een aantal sessies met medewerkers gepland.

Op dit moment wordt er ook druk gewerkt aan het beschikbaar stellen van 32 dossiers die betrekken hebben op door UWV gesignaleerde knelpunten. Opvallend daarbij is wel dat er gegevens gedeeld moeten worden met de Algemene Rekenkamer, die UWV nu alleen na uitdrukkelijke toestemming van de cliënt kan delen als het gaat om het verbeteren van de dienstverlening aan deze cliënten.

De afgelopen periode zijn er over dit onderzoek ook presentaties geweest in het overleg van de directeuren Uitvoering en het Strategisch Directeuren Overleg. In beide overleggen is medewerking toegezegd. (5.1 lid 2 sub e)

Afdeling Dienstverlening (in samenwerking met P&C)

Voortgang parlementaire enquête corona

Onderzoeksvoorstel

- UWV of NOW worden niet genoemd in het onderzoeksvoorstel.
- Het doel van de enquête is waarheidsvinding, om beter voorbereid te zijn op een volgende crisis.
- Onderzocht worden:
 - het handelen van het kabinet en de afwegingen die het heeft gemaakt (gezondheid ten opzichte van andere grondrechten/maatschappelijke impact)
 - de rol en het functioneren van de Tweede Kamer
- De focus ligt op de gezondheidszorg

- De impact voor UWV lijkt dus klein

Vervolg

- Op 25 mei heeft het presidium van de Tweede Kamer het onderzoeksvoorstel van de Tijdelijke Commissie Corona naar de Kamer gestuurd.
- D66 en GL hebben tijd gevraagd om het onderzoeksvoorstel te bestuderen en eventueel om een debat te vragen
 - Dit is ongebruikelijk, meestal is het onderzoeksvoorstel een hamerstuk
- Het presidium wil nagaan of de TCC (tijdelijke commissie corona), die het onderzoeksvoorstel heeft opgesteld, voldoende draagvlak heeft in de Kamer

- De kans is hiermee miniem dat er vóór het zomerreces (7 juli a.s.) van de Kamer een onderzoeksvoorstel en een enquêtecommissie zijn die de steun hebben van de Kamer
 - Het is wel denkbaar dat het onderzoeksvoorstel nog wordt aangepast door de nog te benoemen enquêtecommissie

- De eerste stap in een parlementaire enquête is bureau-onderzoek, deels op basis van gevorderde inlichtingen en documenten
 - De kans dat er van UWV iets wordt gevorderd is gezien het onderzoeksvoorstel klein
 - De kans dat dit deze zomer gebeurt nog kleiner
- We volgen de ontwikkelingen op de voet via SZW, dat deelneemt aan het Interdepartementale overleg over deze enquête onder leiding van coördinerend minister Helder (VWS)

(5.1 lid 2 sub e)